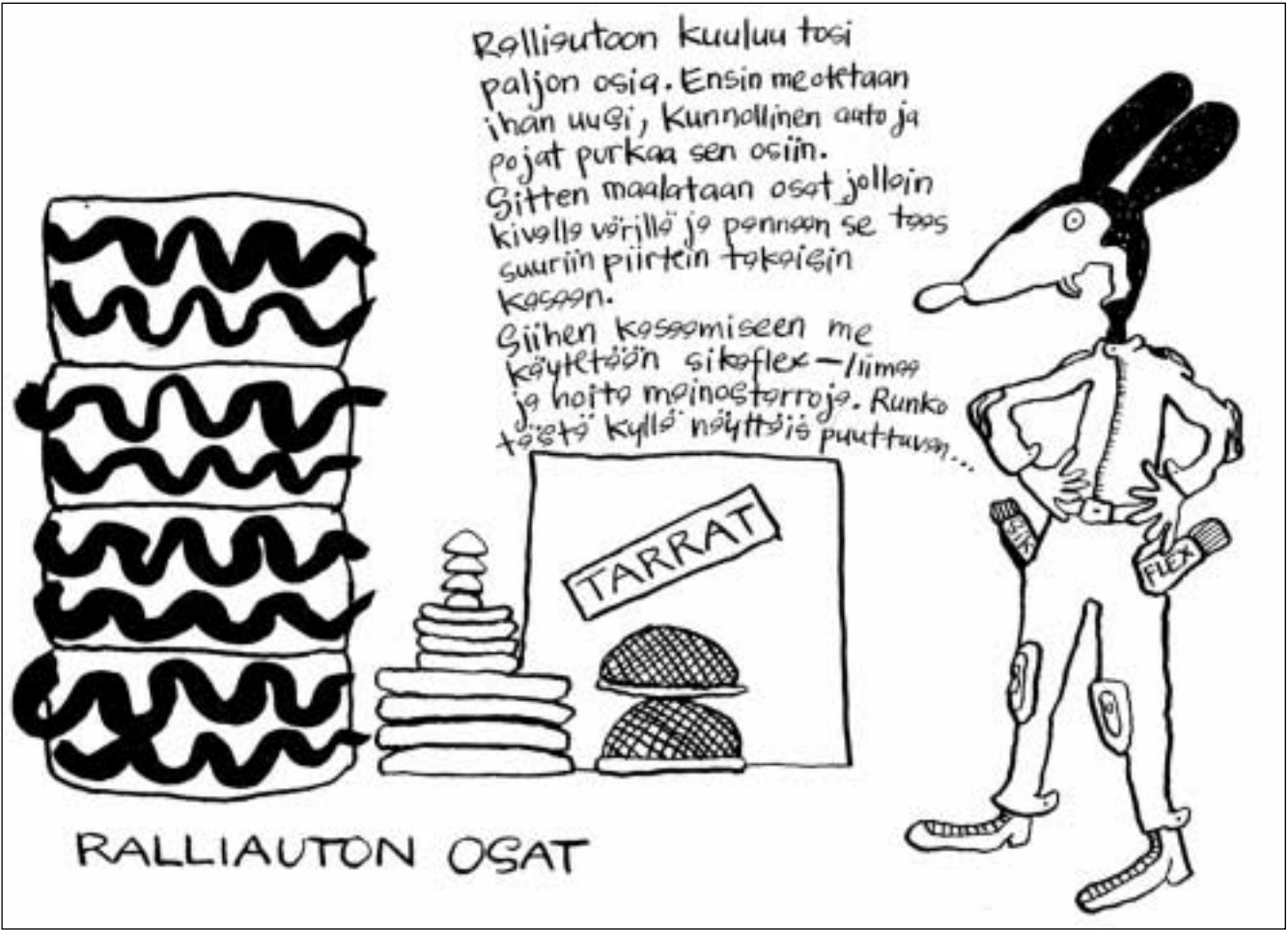

Laihat koirat aiheuttavat kummastusta

AUCKLAND
AFP

Uudessa-Seelannissa on puhjennut riita siitä, ovatko painmenkoirat liian hoikkia. Uusi-seelantilainen eläinsuojelujärjestö on sitä mieltä, että lammasfarmarit eivät ruoki koiriaan riittävästi. Farmarit taas sanovat, ettei pulsa koiria jaksapaimentaa lampaita.

Eläinsuojelijat lisäävät vielä painetta sanomalla, että turistikin ihmettelevät joidenkin koirien laihuutta. Farmarien edustajat taas sanovat, että liian hyvin syönyt koira voi saada sydänkohtauksen lampaitten perässä juostessaan.

Mies päihitti puuman linkkuveitsellä

VANCOUVER
Reuters

Taskuveitsellä itseään puumaa vastaan puolustanut kanadalaismies toipuu parasta aikaa taistelusta sairaalassa.

62-vuotias **David Parker** käveli yksinäisellä tiellä Vancouverin saarella, kun puuma hyökkäsi takaapäin hänen kimppuunsa ja upotti kyntensä ja hampaansa hänen päähänsä. Parker onnistui kuitenkin saamaan linkkuveitsensä taskustaan ja summaamaan sillä 40-kiloisen kissapedon. Päästä ja kaulasta vahingoittunut mies käveli kilometrin kunnes löysi ihmisiä ja sai apua.

Lipaisu lehmänkieli-jäätelöä

TOKIO
STT

Japanissa on kehitetty jäätelölaatuja liharuuan ystäville. Tokiossa pidetyssä jäätelönäyttelyssä esiteltiin mm. lehmänkielijäätelö, ankeriasjäätelö, mustekalajäätelö, rapujäätelö ja kanankoipijäätelö. Kasvisvoijille sopivampia makuja lienevät kaktus, nuudeli ja peruna.

Jäätelönäyttelyssä oli myös tarjolla vähälaktoosista koirien jäätelöä, joka maistuu jugurilla.

Ralli on peli kuskille ja kartturille, kiville ja tukivarsille

■ Jyväskyläläisnaisten opaskirja perehdyttää autourheilun salaisuuksiin.

JYVÄSKYLÄ
Heli Paananen

Pohjimmiltaan ralliautoiluissa on kyse siitä, että auton kuljettaja kaahaa mahdollisimman nopeasti pisteestä A pisteeseen B yrittäen pitää auton ehjänä.

Kun **Raija Partanen** ja **Riitta Uusitalo** ryhtyivät helmikuussa työstämään ralliautoilusta kertovaa opaskirjaa, ei kummallakaan ollut pohjatietoja lajista juuri lainkaan.

– Se oli se lähtökohta, ettei tiedettä lajista yhtään mitään. Vaihdohtona oli tehdä opas lumilautailusta tai skeittauksesta, mutta niissä on jo valmiiksi tarpeeksi rento ote, naiset perustelivat lajivalintaansa humoristiseen, mutta asiapitoiseen teokseensa.

Riippuen siitä, onko kyseessä alueellinen, kansallinen vai kansainvälinen ralli, rallitiimiin kuuluu vaihteleva määrä henkilöitä. Aina paikalla ovat kuitenkin kuski ja kartanlukija eli kartturi sekä huoltomiehiä. Lisäksi rallitiimiin kuuluu kaiken maailman toppatakkimiehiä, joiden pääasiallinen tehtävä on teputella ympäriinsä ja esittää Tärkeää. Joskus näillä henkilöillä on jotain tekemistä sponsoroinnin kanssa.

Rennosta otteesta ja huumorista huolimatta kirja ei sisällä lii-runlaarumia, apuna sen laatimisessa oli rallin pienen N-sarjan parin vuoden takainen Suomen mestari **Eero Räikkönen** ja tietojen paikkansapitävyyden on tarkistanut itse AKK Sports Oy. – Kirjan on virallisesti hyväk-

synyt AKK, vai mikä se nyt olikaan mikä rallit Jyväskylässä järjestää. Eli ei me faktatiedolla olla lähdetty pelleilemään ja irvailemaan, he korostavat.

Hyvältä rallikuskilta vaaditaan monenlaisia ominaisuuksia. Huomattakoon, että lähes kaikki suomalaiset huippukuskit ovat alun perin maanviljelijöitä ja erinomaisia traktorinkuljettajia, joten maalaisuudesta on tässä lajissa pelkästään hyötyä.

Ensikertalaisina he eivät olleet liikenteessä, oppaan tekstistä vastannut Partanen ja kuvituksien ja kuvatekstien suunnittelut Uusitalo kun ovat molemmat toimineet pitkään taiteen parissa. Vuonna 1995 jääkiekon MM-kisojen alla he perehdyttivät vasta-alkajia lät-

kän kuvioihin kirjallaan *Jääkiekkoa perheenemännille*, josta on julkaistu jo kaksi painosta. Rallikirjaa naiset suosittelevat käyttämään esimerkiksi tuntemattomien termien oppaana, muun muassa sanojen eekko, pikis ja kakkari merkitykset löytyvät sanastosta. – Kyllähän kirja sopii käytettäväksi virallisen rallioppaan rinnalla. Sen myötä oppii myös ehkä ymmärtämään rallista mahdollisesti kiinnostunutta kumppania, Partanen ja Uusitalo arvioivat.

Kypärät on varustettu puhelimien, joiden kautta kuski ja kartturi ajan aikana vaihtavat kuulumisia. Katsonot koostuvat metsäpöheikeistä, jonne kerään-tyy tuhansittain katsojia ulokorien ja matkaradioiden kera.

Vaikka kirja tarkastelee ral-

liautoilua ja autourheilua ironisesti, eivät naiset tunnusta olevansa rallin vastustajia sen paremmin kuin kannattajiaakaan. Suhde ralliin ennen kirjan työstämistä on molemmilla ollut suhteellisen kaukainen.

– Ei me olla puolesta eikä vastaan. Onhan se ihan hauskaa ja tuo monelle töitä. Ja kun niin monet siitä tykkää, niin ei kai enemmistö voi olla väärässä. Taiteen ja kulttuurinkin alueella on ihan sama mitä tehdään, niin aina löytyy vasta-argumentteja, naiset vertaavat.

Kilpailun päätteeksi voittaja ajaa autonsa rampille, jossa kuski ja kartturi kukitetaan ja palkitaan. Autourheiluun kuuluu perinteisesti myös se, että kuskit suihkuttavat useita litroja hyvää samppanjaa itsensä, toistensa ja yleisön päälle.

Tarkan markan linjaa tarvitaan kuntataloudessa

RUOVESI
Heli Väisänen

– Kotitalousopettaja minusta piti tulla. Ehdin käydä jo talous- ja emäntäkoulunkin. Jäin kuitenkin jatkamaan kyläkauppaa kolmannessa sukupolvesta, muistelee **Anita Viljanmaa**.

Viljanmaan suvussa yrittäminen on elämäntapa. Ruuvedelle muuttanut Anitan isoisäkin perusti nahkuriverstaan ja kaupan. Viljanmaan kauppa kunnioittaa perinteitä edelleen. Lihatisi ja monipuolinen sekatarvatarvasto ovat kauppiaan ylpeyden aihe.

– Palvelu on tärkeää. Asiakkaan tavarat kannetaan vaikka autoon asti, ellei jonoa ole, hän kuvailee.

Vaikka yksinyrittäjällä riittää kiirettä kaupassa, työ vaatii myös vastapainonsa. Anita Viljanmaa löysi kaksi vaalikautta sitten kunnallispoliitikaan.

– Lähdin ensin mukaan seurakuntavaaleihin ja **Havangan Pentti** houkutteli minut ehdokkaaksi myös kunnallisvaaleihin, hän muistelee.

Sitoutumattomuus on Viljanmaalle tärkeää. Vahvana mielipideihmisenä hän haluaa toimia itellisesti ja vierastaa puolueiden talutusnuorassa kulkemista.

Omasta kannasta pidetään kiinni

– En koe olevani poliitikko tai yhden asian ihminen. Valtuuston mykkaosastoonkaan en halua kuulua. Tärkeintä minulle on, että kunta pitää peruspalvelut kunnossa eikä päästä talouttaan retuuterälle. Kauppiaina olen oppinut tarkan markan ihmiseksi, Viljanmaa pohtii.

Hän kertoo perehtyvänsä asioihin rauhassa kysellen taustoja niin asiantuntijoilta kun tavallisilta ihmisiltäkin. Kun aihetta löytyy, Viljanmaa tekee aloitteen ja puolustaa näkemystään viimeiseen asti.

– Tein valtuustaloitteen hoitohenkilökuntakartoituksesta

Kyläkauppias, kunnallispoliitikko Anita Viljanmaa toivoo arvokeskustelua Ruuvedelle. – Tulossa on tiukkaa aikaa, hän arvioi.

Soininvaaran esityksen mukaan. Jätin kunnanhallituksessa eriyvän mielipiteen ja aion puolustaa aloitettani edelleen. Asia tulee eteen kuitenkin jossain vaiheessa. Vanhusten määrä lisääntyy meilläkin ja hoitajista saattaa tulla pulaa. Mielestäni voisimme hyvin ennakoida asian Ruuvedellä jo nyt, hän perustelee.

Niin tässä asiassa kuin vaikkapa kuntien yhdistämisessäkin Viljanmaa kaipaisi valtiovaltaa nykyistä selkeämpiä ohjeita.

– Nyt vaikeita asioita on siirretty kunnille ja niistä tapellaan paikallistasolla. Valtion selkeät määräykset helpottaisivat, Viljanmaa pohtii.

Ruuvedellä hän toivoo arvokes-

ustelua. Rahaa nieleviä kohteita on useita. Kunnostusta kaipaavat koulut. Vanhainkotia remontoimaan parhaillaan. Viljanmaan mukaan uuden rakentaminen olisi voinut olla edullisempi vaihtoehto. Myös Kotvion alueeseen uppoaa suuri määrä kunnan rahaa.

Elinkeinotoimi hyvässä jamassa

– Tulossa on tiukkaa aikaa. Nyt olisi toppuuteltava kaikkea selalaista mikä ei suoranaisesti kuulu kunnan perustehtäviin, hän linjaa.

Seutukuntayhteistyössä Viljanmaa näkee hyviä ja huonoja puolia.

– Ylä-Pirkanmaalla erikoiso-

saamista, kuten oikeusapua ja velkaneuvontaa on jo yhdistetty-

kin. Tämä on hyvä suunta. Pirkanmaan Koulutusinstituutti on jo yhdistänyt voimansa Ruuvedellä, Virroilla ja Orivedellä. Mäntän oppilaitos olisi hyvä saada yhtymään mukaan. Meillä olisi opittavaa Mäntän oppilaitokselta taloudenhoidon saralla, Viljanmaa viittaa.

Ruuveden jääminen pois kun-

50-VUOTIAS

Nimi: Anita Viljanmaa.
Syntynyt: 12.8.1952 Ruuvedellä.
Perhe: Armeijassa oleva Jere, 19, ja Jiri, 18. Mies menehtyi 20 avoliittovuoden ja kahden avioliittokuukauden jälkeen syöpään keuhkilla.
Työ: 20 vuotta kyläkauppiaina.
Rakas urheilulaji: Pesäpallo.
Luottamustoimet: Toista kautta Ruuveden kunnanvaltuustossa ja -hallituksessa, Kirkkovaltuuston ja -neuvoston jäsen, Pirkanmaan maakuntavaltuuston jäsen, Ylä-Pirkanmaan seutuvaltuuston jäsen.
Juhlili: Ruuveden Urheilutalolla lauantaina 10.8. kello 16 alkaen. Ruokatarjontakia ennakkoihoitautumiset puh. (03) 476 2128 tai iltaisin (03) 476 2017. "Voi, naapurit ja kaverit, pian se hetki koittaa. On ruokia, on juomia ja pelimannit soit-taa."

KOSKENPÄÄ
Hannu Karjalainen

– Tässä oli kokemusta koko loppuelämäksi, huokaa **Tomas Chlubna** astuttuaan ralliautosta ja riisuttuaan kypärän.

Miehellä on yllään t-paita ja shortsit, mutta pää on koko lailla märkä. Hän on juuri kiertänyt Koskenpään Rantapirtin 2,8 kilometrin sprinttiradan **Ari Könö-**sen kyydissä.

Ensimmäinen yritys päättyi nollasti. Rallimitsuun tuli moottorivika jo kierroksen alkupuolella ja maaliin tultiin Rantapirtin isännän **Timo Niinimäen** maastomittsun narun päässä.

Eipä muuta kuin auton vaihto ja uudestaan sorabaanalle.

– Ajateltiin tarjota pojille vauhtikokemusta kun he ovat innossaan rallista, kertoi JYP:n toimintajohtaja **Tomi Hassinen**.

Rantapirtin radalle startattiin samaan aikaan kuin Jyväskylän huippukuskit Killerillä torstaina. Mutta huippukyytiä oli tarjolla myös Rantapirtillä. Könösen kiihdytti parhaimmillaan 150 kilometrin tienoilille, jossa auto hyppää iloisesti.

Tšekien Chlubnan, **Pavel Vostrakin** ja **Angel Nikolovin** lisäksi elämänsä kokemus sai myös kanadalainen **Eric Perrin**. Kaksi päivää Suomessa ja nyt jo

ralliauton kyytiin. Perrin katseli vakavana askeettisen auton sisuksiin, mutta palatessa ilme loisti.

– Uskomattoman hienoa. Olenhan minä tv:ssä tätä nähnyt ja sain käsityksen, että tuo on jokin jota en halua tehdä, mutta se oli upeaa. Luulin reittiä lyhyemmäksi ja varauduin siihen, että hyppyyi täräyttää kovasti, mutta alastulo olikin pehmeä, hän hehkutti.

Puiden vilistäessä silmissä ja auton nuollessa tienpenkereitä rallista saa ihan eri kuvan kuin sivusta seurattessa.

– Tuntuu uskomattomalta kuinka katsojat seuraavat rallia

aivan tien vieressä. Ajan täytyy ajaa, ei hän voi koko ajan varoa katsojia, Perrin tuumi.

Pavel Vostrak ja Angel Nikolov ovat kokeilleet rata-ajoa kotimaassaan, joten vauhti ei sinänsä ollut heille outoa.

– Tämähän oli hidasta. Minä pidän nopeasta ajosta, myös Suomen teillä, Vostrak totei.

Nikolov puolestaan kiitteli Könösen taitoja.

– Rata meni jo vähän huonoon kuntoon ja hänen täytyi varoa autoa. Mutta hienoa kyytiä.

Pelkääjän paikalle pääsivät myös valmentajat **Matti Alatalo**, **Ari Salo**, **Ilari Näckel** ja **Tomi Hassinen**.

– Uskomattoman hienoa, hihkasi Jypin tuorein ulkomaalaisvahvistus, kanadalainen keskushyökkääjä Eric Perrin Ari Könösen kyydissä.

Tästä riittää meille kokemusta koko loppuelämäksi!

■ Jypin ulkomaalaisvahvistukset kokivat ralliauton kyydin Koskenpäällä.